

ROMÂNIA

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

Bd. Libertății 14, sector 5, 050706 București

www.anrcti.ro

Tel: +40 21 307 54 00 | + 40 21 307 54 01 | Fax: +40 21 307 54 02 | email: anrcti@anrcti.ro

EXPUNERE DE MOTIVE LA PROIECTUL DE DECIZIE A PREȘEDINTELUI AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII ȘI TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI PRIVIND INTERCONECTAREA CU REȚEAUA PUBLICĂ DE TELEFONIE OPERATĂ DE S.C. RCS & RDS S.A., ÎN VEDEREA TERMINĂRII LA PUNCTE FIXE A APELURILOR

I. Preambul

În perioada noiembrie 2005 - mai 2007, Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații (ANRC), respectiv Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației (ANRCTI)¹ a primit un număr de șapte sesizări din partea unor furnizori de rețele și servicii de comunicații electronice², prin care s-a solicitat obligarea S.C. RCS & RDS S.A. la negocierea și încheierea unor acorduri de interconectare cu rețeaua sa publică de telefonie fixă, precum și stabilirea condițiilor de interconectare: termenele pentru negocierea și implementarea acordurilor, soluțiile tehnice de interconectare, tarifele pentru serviciul de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în rețeaua S.C. RCS & RDS S.A. De asemenea, alți doi furnizori³ au solicitat ANRC stabilirea tarifelor pentru serviciul de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în rețeaua operată de S.C. RCS & RDS S.A., în condițiile în care între furnizori existau acorduri de interconectare încheiate.

¹ La data de 29 decembrie 2006, ca urmare a desființării ANRC, funcțiile, obiectivele și atribuțiile acestei instituții publice au fost preluate, în calitate de succesori legal universali, de către ANRCTI, în temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.134/2006 privind înființarea Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației.

² - sesizarea S.C. Intersat S.R.L., înregistrată la ANRC cu nr.29797/22.11.2005;
- sesizarea S.C. Netmaster Communications S.R.L., înregistrată la ANRC cu nr.32479/23.12.2005;
- sesizarea S.C. Parlatel S.R.L., înregistrată la ANRC cu nr.6/317763/14.08.2006;
- sesizarea S.C. Iristel Romania S.R.L., înregistrată la ANRC cu nr.6/318667/30.08.2006;
- sesizarea S.C. Dial Telecom S.R.L., înregistrată la ANRC cu nr.6/321277/20.10.2006;
- sesizarea S.C. Net-Connect Internet S.R.L., înregistrată la ANRC cu nr.6/208000/27.10.2006;
- sesizarea S.C. World Telecom Network S.R.L., înregistrată la ANRCTI cu nr.7/201933/11.05.2007.

³ - S.C. Atlas Telecom Network România S.R.L., prin sesizarea înregistrată la ANRC cu nr.6/316557/19.07.2006;
- S.C. Romtelecom S.A., prin sesizarea înregistrată la ANRC cu nr.6/208188/13.11.2006.

În motivarea sesizărilor înaintate, furnizorii au arătat că au întâmpinat dificultăți semnificative în ceea ce privește negocierea acordurilor de interconectare cu S.C. RCS & RDS S.A., invocând încălcarea de către acest furnizor a obligației de negociere prevăzute la art.4 alin.(1) lit.b) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.527/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Pe lângă sesizările sus-menționate, ANRCTI a primit o serie de adrese prin care a fost informată cu privire la dificultățile cu care se confruntă și alți furnizori în ceea ce privește negocierea unor acorduri de interconectare cu S.C. RCS & RDS S.A. Ca urmare a acestor adrese, în scopul verificării respectării obligației de negociere prevăzute de dispozițiile art.4 alin.(1) lit.b) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, în luna noiembrie 2006⁴, respectiv februarie 2007, ANRCTI a solicitat S.C. RCS & RDS S.A. să transmită o situație privind toate cererile de interconectare cu rețeaua sa publică de telefonie fixă primite începând cu luna ianuarie 2005, precum și anumite informații și documente relevante. Din informațiile transmise de S.C. RCS & RDS S.A. a rezultat că un număr de alți 11 furnizori au solicitat negocierea și încheierea unui acord de interconectare cu rețeaua sa publică de telefonie fixă. În urma acestor acțiuni de verificare, în ceea ce privește solicitarea unui furnizor privind interconectarea cu rețeaua S.C. RCS & RDS S.A., ANRCTI a constatat încălcarea de către S.C. RCS & RDS S.A. a obligației de negociere și a notificat intenția aplicării sancțiunii contravenționale.

Aceleași probleme privind negocierea acordurilor de interconectare cu S.C. RCS & RDS S.A. au fost semnalate și de către Asociația Operatorilor de Telecomunicații din România în cadrul unei întâlniri cu reprezentanții ANRCTI desfășurate la sfârșitul lunii mai 2007.

De asemenea, ANRCTI a primit numeroase adrese din partea utilizatorilor finali care au sesizat faptul că nu pot apela utilizatorii rețelei S.C. RCS & RDS S.A. sau nu pot fi apelați de utilizatorii acestei rețele.

II. Cadrul general de reglementare a relațiilor de interconectare dintre furnizorii de rețele publice de comunicații electronice

II.A. Dreptul și obligația corelativă de negociere a unui acord de interconectare

În sectorul comunicațiilor electronice, principiul care guvernează raporturile comerciale dintre furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice este cel al libertății contractuale, de regulă furnizorii nefiind obligați să negocieze și să încheie contracte în măsura în care acestea nu ar corespunde intereselor lor comerciale. În

⁴ În ceea ce privește cererea de informații din luna noiembrie 2006, S.C. RCS & RDS S.A. nu a transmis informațiile solicitate în termenul stabilit de autoritatea de reglementare, furnizorul fiind sancționat cu amendă administrativă.

cea ce privește conținutul clauzelor contractuale, acest principiu se concretizează în posibilitatea părților de a stabili drepturile și obligațiile corespunzătoare, contractul urmând a fi încheiat cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile.

Acest principiu a fost consacrat în legislația specială din domeniul comunicațiilor electronice de prevederile art.3 din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, potrivit căroră *„Încheierea acordurilor de acces și interconectare se realizează potrivit principiilor libertății contractuale și negocierii cu bună-credință a condițiilor tehnice și comerciale ale acestora, cu respectarea dispozițiilor prezentei ordonanțe.”* Aceste prevederi legale stabilesc cadrul general de negociere în vederea încheierii acordurilor de acces sau interconectare între furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, prin încheierea acordurilor stabilindu-se condițiile tehnice și comerciale necesare furnizării serviciilor de acces sau interconectare.

Cu toate acestea, pentru promovarea concurenței și asigurarea protecției drepturilor și intereselor utilizatorilor finali cu privire la serviciile și rețelele de comunicații electronice, legiuitorul a înțeles necesitatea stabilirii unor obligații specifice în sarcina furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice.

Potrivit dispozițiilor art.4 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, *„Art.4. – (1) Pentru a se asigura furnizarea și interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului orice operator al unei rețele publice de comunicații are:*

a) dreptul de a negocia un acord de interconectare cu orice alt operator al unei rețele publice de comunicații, în vederea furnizării de servicii de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații interconectate cu rețeaua oricăruia dintre cei doi operatori;

b) obligația, la cererea unui terț autorizat în condițiile legii, de a negocia un acord de interconectare cu solicitantul în cauză, în vederea furnizării de servicii de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații interconectate cu rețeaua oricăreia dintre părți.”

Așadar, în scopul asigurării furnizării serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, precum și a interoperabilității acestora, la solicitarea oricărui operator autorizat, furnizorul căruia i-a fost adresată cererea are obligația de a negocia un acord de interconectare, părțile urmând să stabilească în cuprinsul acordului condițiile concrete în care se va realiza interconectarea rețelelor, și anume cele privind, în principal, serviciile de interconectare ce vor face obiectul acordului, aspectele de natură tehnică, tarifele aplicabile, calitatea serviciilor și termenul în care se va realiza interconectarea. În ceea ce privește conținutul obligației de negociere instituite de dispozițiile legale citate, furnizorii căroră le incumbă această obligație trebuie să manifeste un comportament din care să rezulte voința neechivocă de a iniția și desfășura tratative în scopul încheierii un acord de interconectare. Cu alte cuvinte, aceste negocieri trebuie să se concretizeze în acțiuni din care să reiasă că furnizorul

căruia îi revine obligația de negociere realizează o analiză temeinică a oportunității încheierii unui acord de interconectare cu furnizorul solicitant, bazată pe examinarea unor argumente obiective, precum și pe aducerea acestor argumente la cunoștința celeilalte părți. Tergiversarea negocierilor sau refuzul nejustificat de a încheia acordul nu pot fi considerate că reprezintă executarea obligației de negociere, fiind necesar ca negocierea clauzelor acordului să se realizeze cu bună-credință și într-un termen rezonabil.

De asemenea, din dispozițiile legale sus-menționate rezultă că, pe de o parte, interconectarea are ca scop asigurarea furnizării și interoperabilității serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, iar, pe de altă parte, obiectul acordului de interconectare ce se negociază între părți include și serviciile de comunicații electronice accesibile utilizatorilor prin intermediul unei alte rețele publice de comunicații electronice interconectate cu rețeaua oricăruia dintre cei doi furnizori. Trebuie observat că, dincolo de sarcina negocierii unui acord, în urma încheierii acordului de interconectare furnizorii au obligația de a asigura efectiv furnizarea și interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor furnizate de alte persoane. Desigur, modul în care se asigură interconectarea se concretizează, de la caz la caz, în funcție de rezultatele negocierilor dintre părți.

Așadar, obligația de negociere a unui acord de interconectare reprezintă obligația-mijloc prin care legiuitorul, respectând principiul libertății contractuale, a înțeles să se asigure îndeplinirea obligației-scop, și anume furnizarea și interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului. Având în vedere că dispozițiile legale nu limitează sfera serviciilor care pot face obiectul acordului de interconectare, rezultă neîndoielnic că furnizorii de rețele publice de comunicații electronice au obligația, în baza acordului de interconectare încheiat, de a asigura furnizarea și interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, inclusiv a serviciilor prestate de alți furnizori.

În ceea ce privește situația de fapt, deși, potrivit prevederilor art.4 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, furnizorii aveau dreptul de a negocia un acord de interconectare cu S.C. RCS & RDS S.A., respectiv S.C. RCS & RDS S.A., în calitate de furnizor de rețele și servicii de comunicații electronice⁵, avea obligația, la cererea acestora, de a negocia un astfel de acord, problemele întâmpinate au fost generate, în primul rând, fie de refuzul constant al acestui operator de a negocia, fie de tergiversări repetate și nejustificate din partea sa (de exemplu, S.C. RCS & RDS S.A. a răspuns abia după nouă luni de la data solicitării unui furnizor). Astfel, chiar și în cazul negocierilor ce au avut loc în cadrul procedurilor de mediere desfășurate în fața ANRCTI, S.C. RCS & RDS S.A. a manifestat o disponibilitate fictivă, strict formală, care nu a fost urmată de nicio acțiune care să concretizeze această disponibilitate. În acest

⁵ S.C. RCS & RDS S.A. a dobândit dreptul de a furniza rețele publice de comunicații electronice de la data de 31 decembrie 2002 și dreptul de a furniza servicii de comunicații electronice destinate publicului (servicii de telefonie) de la data de 1 ianuarie 2003.

sens, menționăm că, de regulă, S.C. RCS & RDS S.A. a răspuns la solicitările furnizorilor numai în urma sesizărilor adresate ANRCTI sau a solicitărilor de informații ale ANRCTI adresate S.C. RCS & RDS S.A., iar răspunsurile formulate, pur declarative și evazive, nu denotau nicio intenție concretă de a negocia și a stabili condițiile acordurilor de interconectare.

Așadar, S.C. RCS & RDS S.A. nu a putut dovedi executarea cu bună-credință a obligației de negociere stabilite de dispozițiile art.4 alin.(1) lit.b) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002 și, în consecință, în cazul acestui furnizor scopul dispozițiilor art.4 – asigurarea furnizării și interoperabilității serviciilor de comunicații electronice destinate publicului – nu a putut fi atins, ANRCTI constatând astfel necesitatea identificării și adoptării unor măsuri în acest sens.

II.B. Rolul și competența ANRCTI în materia accesului și interconectării

La nivel european este recunoscută necesitatea existenței unui cadru legislativ care să reglementeze mecanisme adecvate în vederea asigurării unui climat concurențial normal în ceea ce privește furnizarea de servicii de comunicații electronice și asigurarea interoperabilității acestora, inclusiv în situații în care există diferențe în ceea ce privește puterea de negociere a furnizorilor. În cazurile în care negocierile comerciale dintre furnizori nu conduc la încheierea unor acorduri de interconectare, autoritatea de reglementare trebuie să aibă puterea de a asigura, în interesul utilizatorilor finali, accesul și interconectarea în condiții adecvate, precum și interoperabilitatea serviciilor, prin impunerea unor obligații specifice în sarcina furnizorilor care controlează accesul la utilizatorii finali.

În legislația românească din domeniul comunicațiilor electronice, aceste principii sunt transpuse prin dispozițiile art.5 din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, potrivit căroră „*Art.5. - (1) Autoritatea de reglementare va lua toate măsurile necesare pentru a încuraja și, acolo unde este cazul, a asigura, în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe, accesul și interconectarea în condiții adecvate, precum și interoperabilitatea serviciilor, cu respectarea principiilor eficienței economice, promovării concurenței și ale maximizării beneficiului utilizatorului final.*

(2) Măsurile adoptate potrivit alin.(1) pot viza, în special, impunerea următoarelor obligații, fără a aduce atingere măsurilor ce ar putea fi luate în conformitate cu prevederile art.8 față de operatorii cu putere semnificativă pe piață:

a) obligații în sarcina operatorilor care controlează accesul la utilizatorii finali, inclusiv, acolo unde este cazul, obligația de a asigura interconectarea rețelelor acestora, dacă impunerea acestor obligații este necesară pentru asigurarea conectivității între utilizatorii finali;

b) obligația operatorilor de a furniza accesul la anumite elemente ale infrastructurii asociate, stabilite prin dispozițiile legale adoptate potrivit art.6, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, dacă impunerea acestei obligații este

necesară pentru a asigura accesul utilizatorilor finali la serviciile de difuzare în format digital a programelor de radio sau de televiziune.

(3) Autoritatea de reglementare poate stabili condiții tehnice sau operaționale care trebuie îndeplinite de către furnizorul sau beneficiarii accesului, în cazul în care impune unui operator obligații de furnizare a accesului în condițiile art.12, dacă această măsură este necesară pentru asigurarea funcționării normale a rețelei.

(4) Obligațiile și condițiile impuse potrivit prevederilor alin.(1)-(3) trebuie să fie obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii, iar impunerea lor trebuie să se realizeze în urma parcurgerii procedurilor prevăzute la art.34¹ și 50 din Ordonanța-cadru.

(5) Autoritatea de reglementare are dreptul să intervină, din proprie inițiativă, acolo unde este justificat, sau, în cazul în care în urma negocierilor nu se poate ajunge la încheierea unui acord, la cererea oricăreia dintre părțile implicate, și, dacă este cazul, să stabilească condițiile în care se realizează accesul sau interconectarea, în vederea atingerii obiectivelor prevăzute la art.45 din Ordonanța-cadru, în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe și cu respectarea procedurilor corespunzătoare prevăzute la art.34¹, 36 și 50 din Ordonanța-cadru.

(6) În luarea unei decizii în conformitate cu prezentul articol, autoritatea de reglementare va avea în vedere asigurarea unor condiții de acces și interconectare echivalente pentru servicii echivalente, precum și imposibilitatea condiționării încheierii acordului de acces sau de interconectare de acceptarea unor clauze care nu au legătură cu acesta."

Așadar, în temeiul dispozițiilor art.5 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, ANRCTI este abilitată să dispună măsurile necesare pentru a încuraja și a asigura furnizarea serviciilor de acces și interconectare în condiții adecvate, precum și interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, cu respectarea principiilor eficienței economice, promovării concurenței și maximizării beneficiului utilizatorului final, dispozițiile acestui articol stabilind competența autorității de reglementare de a interveni în vederea atingerii obiectivelor sale, chiar și în absența unei analize de piață. În special, aceste măsuri pot privi, în conformitate cu prevederile art.5 alin.(2) lit.a) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, impunerea obligației de interconectare în sarcina furnizorilor care controlează accesul la utilizatorii finali, nefiind necesar ca aceștia să fi fost desemnați ca operatori cu putere semnificativă pe piață în conformitate cu dispozițiile art.8 din același act normativ și ale Capitolului V – „Reguli aplicabile furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe piață” din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.591/2002, cu modificările și completările ulterioare. Controlul asupra mijloacelor de acces se poate realiza prin deținerea sau exercitarea de către un furnizor a controlului asupra unei legături fizice (fixe sau mobile) către utilizatorul final și/sau prin posibilitatea furnizorului de a modifica sau de a retrage resursele de

numerotație asigurate în vederea asigurării accesului utilizatorului final la rețeaua publică de comunicații electronice⁶.

Impunerea obligației de interconectare⁷ este condiționată și, în același timp, justificată de necesitatea asigurării conectivității între utilizatorii finali. Pe de o parte, conectivitatea este un beneficiu al utilizatorilor finali, presupunând atât posibilitatea utilizatorilor aceleiași rețele publice de comunicații electronice de a comunica între ei, cât și posibilitatea utilizatorilor unei rețele de a comunica cu utilizatori ai unei/unor rețele diferite. Pe de altă parte, plecând de la premisa că un abonat al unui furnizor dorește în mod firesc să aibă posibilitatea de a apela orice alt abonat, indiferent de rețeaua la care este conectat acesta din urmă, conectivitatea aduce beneficii și furnizorilor, datorită creșterii numărului de utilizatori finali care pot apela sau fi apelați și, în consecință, a volumului de trafic dintre rețele. Un furnizor care nu reușește să asigure conectivitatea între utilizatorii săi și cei ai altor furnizori poate pierde clienți și, în consecință, va fi mai puțin competitiv. Așadar, în vederea asigurării conectivității și furnizării unor servicii complete abonaților proprii, interconectarea rețelelor apare ca o necesitate și din punct de vedere al furnizorilor.

În situația în care, pentru a asigura accesul și interconectarea, precum și interoperabilitatea serviciilor, autoritatea de reglementare apreciază necesară luarea unor măsuri în conformitate cu dispozițiile art.5 alin.(1)-(3) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002 menționate anterior, căile procedurale prin care ANRCTI poate lua aceste măsuri sunt stabilite de prevederile art.5 alin.(5), astfel: din proprie inițiativă sau la cererea unui furnizor, cu respectarea procedurilor prevăzute la art.34¹ și 50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 (consultare publică națională și notificarea Comisiei Europene și a celorlalte autorități de reglementare din statele membre), sau, în cazul în care în urma negocierilor dintre furnizori nu se poate ajunge la încheierea unui acord, la cererea oricăreia dintre părțile implicate, cu respectarea procedurii prevăzute la art.36 din același act normativ (procedura de soluționare a litigiilor). După cum am arătat anterior, legiuitorul a impus cu caracter general în

⁶ Potrivit Licenței de utilizare a resurselor de numerotație nr.11.19/28.03.2007, ANRCTI a alocat S.C. RCS & RDS S.A. blocuri de numere din domeniul 0Z=03 pentru furnizarea de servicii de telefonie destinate publicului, iar, la rândul său, furnizorul a asignat utilizatorilor săi în mod individual numere din aceste blocuri, astfel cum rezultă, de exemplu, din datele statistice raportate la data de 31 decembrie 2006 în conformitate cu prevederile art.3 din Decizia președintelui ANRC nr.151/2006 privind raportarea unor date statistice de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice.

⁷ Potrivit dispozițiilor art.2 lit.l) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, interconectarea reprezintă *„legătura fizică și logică realizată între rețele publice de comunicații pentru a permite comunicarea între utilizatorii rețelelor sau accesul la servicii; serviciile pot fi furnizate de către părțile implicate sau de către alte părți care au acces la rețeaua respectivă; interconectarea este o formă specifică de acces realizată de operatorii de rețele publice de comunicații”*. Din interpretarea sistematică a acestei definiții rezultă că, pe de o parte, interconectarea este o formă de acces realizată de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, iar, pe de altă parte, prin intermediul rețelelor interconectate (direct sau indirect) pot fi furnizate servicii și de alți furnizori care au acces la rețelele respective. Scopul interconectării este acela de a permite comunicarea între utilizatorii rețelelor interconectate, precum și accesul acestora la serviciile furnizate prin intermediul rețelelor interconectate.

sarcina furnizorilor doar obligația de negociere, lăsând acestora libertatea de a încheia un acord de interconectare care să corespundă intereselor lor comerciale, însă, în situația în care aceste negocieri eșuează, în vederea asigurării protecției drepturilor și intereselor utilizatorilor finali, ANRCTI are dreptul să stabilească condițiile de interconectare.

Așadar, în conformitate cu prevederile art.5 alin.(2) lit.a) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, în vederea asigurării conectivității între utilizatorii finali, ANRCTI are competența legală de a impune în sarcina S.C. RCS & RDS S.A., în calitate de operator care controlează accesul la utilizatorii finali, obligația de a realiza interconectarea propriei rețele, precum și de a stabili condițiile în care va asigura interconectarea. Potrivit dispozițiilor art.5 alin.(4) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002 menționate anterior, obligațiile și condițiile ce urmează a fi impuse în sarcina operatorului vor fi obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii, iar impunerea lor se va realiza în urma parcurgerii procedurilor prevăzute la art.34¹ și 50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002.

În acest sens precizăm că măsurile vor fi impuse *ex ante* în sarcina S.C. RCS & RDS S.A., în urma parcurgerii procedurilor sus-menționate, și vor face obiectul unei decizii de reglementare întemeiate pe dispozițiile art.5 din Ordonanța Guvernului nr.34/2002⁸, iar nu al unor decizii de soluționare a litigiilor.

De altfel, soluționarea litigiilor în mod individual nu ar fi condus la atingerea scopului urmărit, și anume asigurarea interconectării cu rețeaua publică de telefonie fixă operată de S.C. RCS & RDS S.A., a interoperabilității serviciilor și a conectivității utilizatorilor finali, exemplul cel mai elocvent fiind cazul furnizorului S.C. Intersat S.R.L., care a încheiat un acord de interconectare cu S.C. RCS & RDS S.A. ca urmare a finalizării litigiului deschis în fața ANRCTI în iulie 2006, însă acest acord nu a fost implementat nici până în prezent datorită unor probleme ridicate ulterior de S.C. RCS & RDS S.A. care nu au făcut obiectul litigiului. De asemenea, având în vedere principiul disponibilității ce caracterizează procesul civil, soluționarea individuală a litigiilor înaintate ANRCTI ar avea drept consecință stabilirea unor obligații și condiții diferite de la caz la caz și, ca urmare, pe de o parte s-ar aduce atingere principiului securității raporturilor juridice, iar, pe de altă parte, s-ar ajunge în situația de a discrimina între furnizorii care solicită interconectarea cu rețeaua S.C. RCS & RDS S.A.

⁸ Autoritatea de reglementare din Franța (ARCEP) a avut de curând aceeași abordare, impunând *ex ante* anumite obligații furnizorilor care controlează accesul către utilizatorii finali în temeiul dispozițiilor art.5 din Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (transpuse în legislația românească prin dispozițiile art.5 din Ordonanța Guvernului nr.34/2002), abordare recunoscută de altfel de către Comisia Europeană în comentariile sale referitoare la decizia ARCEP (a se vedea *European Commission's comments pursuant to Article 7(3) of Directive 2002/21/EC regarding Case FR/2007/0608: Obligations imposed on operators that control access to end users for the delivery of value added services, to ensure end-to-end connectivity in France*).

Având în vedere principiile sus-menționate, precum și obiectivele prevăzute la art.5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.134/2006 privind înființarea Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației, ANRCTI urmărește asigurarea concurenței efective pe piața comunicațiilor electronice, luând toate măsurile necesare pentru a preveni comportamentul abuziv al operatorilor care controlează accesul la utilizatorii finali, în vederea asigurării conectivității între utilizatorii finali. În acest scop, în temeiul prevederilor art.5 din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, ANRCTI intenționează să impună operatorului de rețele fixe de comunicații electronice S.C. RCS & RDS S.A. obligația de transparență, obligația de furnizare a unor servicii și de acordare a accesului la anumite facilități, precum și obligația referitoare la controlul tarifelor, în ceea ce privește interconectarea rețelei sale cu rețelele publice de comunicații instalate, operate, controlate sau puse la dispoziție de către alți operatori, în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor.

Prin dispozițiile prezentei decizii se urmărește asigurarea unui cadru legal transparent privind interconectarea cu rețeaua publică de telefonie fixă operată de S.C. RCS & RDS S.A. Decizia nu va aduce atingere posibilității autorității de reglementare de a stabili alte condiții sau obligații, ori de a le retrage sau modifica pe toate sau o parte din cele impuse prin prevederile sale, în urma finalizării procesului de analiză a pieței serviciilor de terminare la puncte fixe a apelurilor în fiecare rețea publică de telefonie.

III. Obligațiile S.C. RCS & RDS S.A. în ceea ce privește interconectarea cu rețeaua sa publică de telefonie, în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor

III.A. Obligația de transparență

Impunerea obligației de transparență este absolut necesară în scopul informării corespunzătoare a beneficiarilor, într-o manieră clară, precisă și detaliată, pentru ca aceștia să poată decide în cunoștință de cauză, ANRCTI urmărind să contracareze astfel problemele ridicate în cadrul litigiilor referitoare la absența, respectiv refuzul oferirii oricăror informații cu privire la tarifele serviciilor de interconectare oferite de S.C. RCS & RDS S.A., la punctele sale de acces sau la echipamentele ori capacitățile folosite pentru interconectare. Mai mult chiar, s-a constatat că, indiferent de soluția propusă de furnizori (interconectare directă – la sediul beneficiarilor sau la un punct intermediar – ori interconectare indirectă prin intermediul serviciului de interconectare în vederea tranzitului comutat oferit de S.C. Romtelecom S.A.), S.C. RCS & RDS S.A. a propus de fiecare dată ca soluție tehnică interconectarea directă la sediul său din București, Str. Dr. N. Staicovici nr.73-75, et.2, sector 5, soluție care nu a putut fi implementată deoarece beneficiarii erau condiționați de obținerea acordului unei terțe

persoane (administratorul clădirii de la adresa sus-menționată⁹). De asemenea, din documentele solicitate de ANRCTI și transmise de S.C. RCS & RDS S.A., a rezultat că, pe de o parte, furnizorul a oferit acces și la alte puncte decât cel aflat la sediul său din București, Str. Dr. N. Staicovici nr.73-75, și anume la toate celelalte comutatoare din București și din țară, iar, pe de altă parte, este interconectat atât în spațiul său, cât și la puncte intermediare (în spații aparținând S.C. NXDATA S.R.L. și S.C. Metrorex S.A.) sau în spațiul beneficiarului.

Mai mult, ANRCTI consideră că, prin impunerea obligației de transparență, termenele de negociere a acordurilor de interconectare vor fi reduse, operatorii urmând a avea un minim de informații relevante chiar și anterior inițierii unei corespondențe directe cu S.C. RCS & RDS S.A.

În consecință, operatorul va fi obligat să publice pe pagina sa de Internet (această soluție presupunând costuri minime) informații referitoare la punctele sale de acces (numărul și adresele tuturor comutatoarelor unde se poate realiza interconectarea), precum și tarifele tuturor serviciilor și facilităților asociate interconectării, în termen de 3 zile de la data comunicării prezentei decizii, respectiv, în cazul modificării sau completării ofertei comerciale, cu cel puțin 15 zile înainte de intrarea în vigoare a noilor tarife.

III.B. Obligația de furnizare a unor servicii și de acordare a accesului la anumite facilități

În prezent, S.C. RCS & RDS S.A. este interconectat cu S.C. Romtelecom S.A., cu operatorii de rețele publice de telefonie mobilă și cu un număr foarte mic de operatori de rețele publice de telefonie fixă¹⁰, constatându-se că operatorul nu manifestă niciun interes în cazul furnizorilor care nu pot genera un trafic de interconectare semnificativ și, în consecință, cea mai importantă măsură vizează impunerea în sarcina S.C. RCS & RDS S.A. a obligației de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor, de furnizare a unor servicii și de acordare a accesului la anumite facilități, în ceea ce privește interconectarea rețelei publice de telefonie pe care o operează cu rețelele publice de comunicații instalate, operate, controlate sau puse la dispoziție de către alți operatori, în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor.

⁹ În cazul a doi furnizori, administratorul clădirii, S.C. Italiana Edilizia Constructor S.R.L., a arătat că accesul în imobil se poate realiza doar cu acordul tuturor asociaților, solicitările furnizorilor urmând a fi discutate în cadrul adunării generale, însă fără a preciza când va avea loc aceasta.

¹⁰ Conform prevederilor pct.3.15.1 lit.b) din autorizația generală pentru furnizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, Anexa nr.1 la Decizia președintelui ANRC nr.1333/2003 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice au obligația de a transmite ANRCTI o copie de pe fiecare dintre acordurile de acces și de interconectare pe care le-au încheiat, în termen de 10 zile de la data încheierii acestora.

Impunerea în sarcina S.C. RCS & RDS S.A. a obligației de a asigura interconectarea rețelei publice de telefonie fixă pe care o operează, în vederea terminării apelurilor, în măsura în care solicitările sunt rezonabile, este o măsură strict necesară în vederea asigurării interoperabilității serviciilor și a conectivității utilizatorilor finali. Astfel, după cum am arătat și anterior, un număr de aproximativ 20 de furnizori se confruntă cu aceeași problemă, și anume refuzul S.C. RCS & RDS S.A. de a asigura interconectarea cu rețeaua sa publică de telefonie fixă, refuz manifestat fie prin tergiversarea negocierilor, fie prin neimplementarea acordurilor de interconectare încheiate. În consecință, ANRCTI va impune operatorului un termen maxim pentru negocierea, respectiv pentru implementarea acordurilor de interconectare iar, în ceea ce privește cererile în vederea încheierii unui acord de interconectare transmise S.C. RCS & RDS S.A. până la data de 20 iunie 2007 inclusiv (ziua anterioară inițierii procedurii de consultare publică a prezentei decizii), termenul maxim de negociere va fi de maxim 15 zile de la data comunicării deciziei întrucât furnizorul a avut la dispoziție termene mai mult decât suficiente pentru negocierea tuturor condițiilor acordurilor de interconectare.

De asemenea, S.C. RCS & RDS S.A. va avea obligația de a transmite ANRCTI o copie de pe fiecare dintre cererile de interconectare și, respectiv, de pe fiecare dintre cererile ulterioare, de modificare, completare sau retragere a cererii inițiale, în termen de 2 zile de la data primirii acestora. În scopul monitorizării respectării acestei obligații de către S.C. RCS & RDS S.A., furnizorii solicitanți vor fi încurajați să transmită cererile de interconectare, în copie, și către autoritatea de reglementare.

În ceea ce privește punctele de acces, operatorul a oferit acces în șase comutatoare (două în București și câte unul în Craiova, Brașov, Oradea și Timișoara), fiind interconectat atât direct, cât și indirect, în modalitățile menționate mai sus și, în consecință, S.C. RCS & RDS S.A. va fi obligat să permită interconectarea la toate punctele rețelei unde acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic. Pentru a asigura obiectivitatea și proporționalitatea acestei măsuri, operatorul va oferi servicii de interconectare la toate punctele de acces la care se poate realiza interconectarea, în măsura în care solicitările sunt rezonabile, iar orice refuz trebuie să fie temeinic justificat. S.C. RCS & RDS S.A. va comunica în scris solicitantului și ANRCTI motivele refuzului, expuse într-o manieră detaliată și clară.

III.C. Obligația referitoare la controlul tarifelor

După cum am arătat și mai sus, strategia de interconectare a S.C. RCS & RDS S.A.¹¹ vizează, în primul rând, realizarea interconectării cu principalii operatori de

¹¹ Din informațiile disponibile pe pagina de internet a furnizorului, rezultă că acesta are în prezent aproximativ 642.000 de abonați, fiind al doilea operator ca mărime după S.C. Romtelecom S.A. (http://www.rcs-rds.ro/newsletter/comunicate/comunicat%20presa%20RDS.Tel_evaluare%202006_1.02.2007.doc).

rețele publice de telefonie mobilă și fixă, precum și refuzul acordării accesului celorlalți operatori la rețeaua operată de acesta, unul din motivele principale invocate fiind neagrearea condițiilor referitoare la tarifele practicate pentru serviciul de interconectare în vederea terminării apelurilor.

Astfel, ANRCTI consideră că impunerea obligației de a asigura accesul la rețeaua operată de S.C. RCS & RDS S.A. în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor nu ar fi suficientă pentru a rezolva problemele întâmpinate de ceilalți operatori în ceea ce privește interconectarea cu rețeaua acestui furnizor.

În acest sens, în vederea atingerii obiectivelor sale – promovarea concurenței, protecția intereselor utilizatorilor finali și încurajarea investițiilor eficiente în infrastructură –, ANRCTI a analizat oportunitatea impunerii în sarcina S.C. RCS & RDS S.A. a obligației de a respecta anumite plafoane maxime în ceea ce privește tarifele practicate pentru serviciul de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în rețeaua sa, apreciind că impunerea unei astfel de măsuri este justificată și proporțională față de problemele identificate.

În primul rând, așa cum a fost precizat mai sus, procesul de negociere a unui contract de interconectare cu S.C. RCS & RDS S.A. este îngreunat de lipsa unui acord referitor la tarifele de interconectare. Mai mult, ANRCTI a observat că, în fapt, acesta este unul din mijloacele principale pe care S.C. RCS & RDS S.A. le utilizează pentru blocarea încheierii unui acord de interconectare cu operatorii interesați.

Pe de altă parte, din contractele de interconectare în vigoare încheiate între S.C. RCS & RDS S.A. și alți operatori, rezultă că, față de cel mai mic tarif practicat de S.C. RCS & RDS S.A. pentru serviciul de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în propria rețea, ceilalți operatori interconectați cu acesta plătesc tarife mult mai mari, ale căror cuantumuri depășesc tariful minim cu procente care variază între 30% și 247%. Acest nivel neuniform al tarifelor practicate este determinat de lipsa puterii de negociere a celorlalți operatori față de S.C. RCS & RDS S.A. și indică faptul că acest furnizor practică în relația cu unii operatori prețuri excesive, cu efecte negative asupra acestora, precum și a abonaților lor. Astfel, în lipsa unei obligații de control al tarifelor, S.C. RCS & RDS S.A. nu ar avea nicio motivație să practice în mod uniform un tarif rezonabil.

Prin urmare, impunerea obligației de a practica tarife care nu depășesc un tarif maxim stabilit de ANRCTI are ca scopuri evitarea practicării unor tarife excesive și deblocarea procesului de încheiere și implementare a acordurilor de interconectare cu S.C. RCS & RDS S.A., iar proporționalitatea acestei măsuri este justificată de modalitatea de stabilire a tarifului maxim, descrisă în continuare.

Astfel, în ceea ce privește modalitatea de stabilire a tarifului maxim de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în rețeaua operată de S.C. RCS & RDS S.A., ANRCTI a decis să utilizeze tarifele de interconectare practicate în acest moment de către furnizor în temeiul unor acorduri de interconectare încheiate cu alți operatori de pe piață, în urma negocierilor comerciale purtate cu aceștia.

Necesitatea stabilirii acestui tarif în mod justificat și proporțional, lipsa unor informații clare despre rețeaua S.C. RCS & RDS S.A. care să indice un nivel mai mare sau mai scăzut al costurilor cu furnizarea serviciilor de interconectare, precum și urgența adoptării prezentei decizii, dată fiind necesitatea deblocării situației existente pe piață în acest moment în ceea ce privește interconectarea cu S.C. RCS & RDS S.A. au fost principalele motive pentru stabilirea tarifului maxim de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în rețeaua operată de S.C. RCS & RDS S.A. pe baza tarifelor de interconectare practicate în prezent de către operator în temeiul unor acorduri încheiate ca urmare a negocierilor comerciale.

Prin utilizarea acestei metode, ANRCTI consideră că acesta își va recupera cel puțin costurile cu furnizarea serviciului de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în rețeaua sa, chiar și prin impunerea celui mai mic tarif negociat liber pe care S.C. RCS & RDS S.A. îl practică pentru furnizarea acestui serviciu.

În stabilirea tarifului maxim de terminare pe baza metodei sus-menționate, ANRCTI a avut în vedere contractele de interconectare încheiate de către S.C. RCS & RDS S.A. cu operatori similari având putere de negociere apropiată. În acest sens, ANRCTI a observat că S.C. RCS & RDS S.A. practică în relația cu un operator care furnizează servicii de telefonie destinate publicului utilizând o tehnologie similară celei utilizate de către S.C. RCS & RDS S.A. un tarif de interconectare simetric care ține cont de volumul traficului de interconectare, respectiv în cuantum de 2,55 Eurocenți/minut până la un anumit volum și de 1,15 Eurocenți/minut după depășirea acestuia, acesta din urmă reprezentând contravaloarea celui mai mic tarif liber negociat, practicat în prezent de S.C. RCS & RDS S.A. pentru acest serviciu.

ANRCTI observă că diferențierea tarifului de terminare în rețeaua S.C. RCS & RDS S.A. în funcție de volumul traficului este nejustificată întrucât acesta este singurul operator care furnizează serviciul de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în această rețea. Astfel, acest mecanism, care indică o reducere acordată în cazul unui volum mai mare al traficului, este considerat de către ANRCTI, pe de o parte, ca fiind neechitabil pentru operatorii care ar termina un număr mai mic de minute în rețeaua S.C. RCS & RDS S.A. și, pe de altă parte, acreditează ideea că un operator ar înregistra costuri diferite cu furnizarea serviciului de terminare, în funcție de volumul de trafic realizat de fiecare operator interconectat cu acesta. ANRCTI consideră că o astfel de situație nu are justificare economică, costul terminării apelurilor în rețeaua unui operator fiind aceleași, independent de volumul traficului individual terminat în respectiva rețea.

În ceea ce privește tariful pentru serviciul de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în rețeaua operată de S.C. RCS & RDS S.A. în cuantum de 1,15 Eurocenți/minut, ANRCTI arată că acesta, față de tarifele medii practicate de către S.C. Romtelecom S.A., stabilite pe baza modelului de calculație a costurilor incrementale pe termen lung, este cu 37% mai mare decât tariful mediu de

terminare a unui apel la nivel local, cu 18,5% față de tariful mediu de terminare a unui apel la nivel regional și cu 8,5% față de tariful mediu de terminare a unui apel la nivel național. Având în vedere că, în majoritatea statelor-membre tarifele de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în rețelele operate de operatorii alternativi și tarifele practicate de operatorul fost monopolist sunt asimetrice, iar diferența dintre acestea este reglementată la niveluri cuprinse între 10% și 40%, ANRCTI consideră că stabilirea unui tarif maxim pentru serviciul de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în rețeaua operată de S.C. RCS & RDS S.A. la valoarea de 1,15 Eurocenți/minut este rezonabilă.

În concluzie, având în vedere considerentele sus-menționate, ANRCTI va stabili tariful maxim pentru serviciul de interconectare în vederea terminării la puncte fixe a apelurilor în rețeaua operată de S.C. RCS & RDS S.A. la nivelul de 1,15 Eurocenți/minut, exclusiv TVA.